

România Interculturală

Raport seminar local

Cluj-Napoca 9-11 decembrie 2011

Institutul Intercultural Timișoara, în parteneriat cu Asociația pentru Apărarea Drepturilor și Integrare Socială (ADIS) – București, Liga Apărării Drepturilor Omului – Filiala Cluj, Centrul pentru Resurse Civice – Constanța, desfășoară în perioada iunie 2011 - iunie 2012 proiectul ***România Interculturală***. Proiectul este co-finanțat prin Fondul European pentru Integrarea Resortisanților Țărilor Terțe, administrat în România de Oficiul Român pentru Imigrări.

Primul seminar de la Cluj a fost organizat de Liga Apărării Drepturilor Omului, filiala Cluj în perioada 9-11 decembrie sub forma unui festival denumit: “Migrație și drepturile omului” care a cuprins 9 activități, pe parcursul a trei zile, fiecare activitate fiind concepută să aducă rezultate concrete pentru obiectivele proiectului și anume:

1. Promoarea interculturalității între comunitățile de resortisanți ai țărilor terțe și populația majoritară,
2. Dezvoltarea abilităților mediatorilor interculturali de gestionare a dialogului cu instituțiile publice și ONG-urile din domeniul migrației, pentru a rezolva mai bine problemele din comunitățile din care provin,
3. Promovarea realizării unei structuri asociative de tip umbrelă a comunităților de RTT la nivelul României în vederea structurării unei voci care să se audă atunci când se discută despre legislația din domeniul migrației sau se aplică legislația din domeniul migrației printr-un model de bună practică de dimensiuni mici cum este realizarea unui festival.

Activitățile festivalului au fost astfel concepute ca să îmbine metode de lucru diferite, dar eficiente pentru atingerea celor 3 obiective și în care să fie implicate cât mai multe persoane din comunitățile de RTT, reprezentanți ai instituțiilor publice, ONG-ști și persoane care aparțin populației majoritare. Astfel, pe parcursul celor trei zile au participat la cele 9 activități peste 200 de persoane în majoritate RTT din 12 țări precum: Tunisia, Maroc, Ecuador, Peru, Mexic, Palestina, Siria, Egipt, Pakistan, Ghana, Japonia, Republica Moldova, din 4 continente, reprezentanți ai Serviciului pentru Imigrări din Județul Cluj, reprezentanți ai Casei de Asigurări de Sănătate al județului Cluj, ai Inspectoratului Școlar Județean Cluj, ai Colegiului Național „George Coșbuc”, ai Direcției de Asistență Socială și Medicală din cadrul Primăriei municipiului Cluj-Napoca, ai Facultății de Științe Politice a Universității Babeș-Bolyai, reprezentanți ai unor ONG-uri importante precum PATRIR, GIB, Artemis și Suport for Youth Development.

Principalele metode de lucru promovate în festival au fost:

1. Delegarea responsabilității organizării seminarului rețelei de mediatorii interculturali și liderilor principalelor comunități de RTT din municipiul Cluj-Napoca.
2. Implicarea instituțiilor publice în organizarea festivalului prin aport de resurse: săli de desfășurare a activităților cu titlu gratuit, expertiză pentru realizarea unor activități.

3. Elaborarea unui concept de festival în care fiecare activitate își găsește locul într-un ansamblu de activități cu o finalitate precisă precum: promovarea dialogului, a eficienței în gestionarea migrației, a integrării sociale și a interculturalității.
4. Munca în echipă pluridisciplinară și multiethnică.
5. Implicarea personală pentru o reușită comună în care fiecare comunitate este valorizată la maximum.
6. Colaborarea ca instrument principal de lucru.
7. Identificarea valorilor universale din fiecare cultură participantă la festival.
8. Crearea unui eveniment cu impact major ca model de bună practică pentru crearea unei structuri asociative a comunităților de RTT la nivel național.
9. Dezvoltarea unui model de voluntariat în care voluntarul are sau propune propriul lui proiect pe o temă dată.

Activitatea nr. 1. Workshopul „Descoperă Japonia”

A fost realizat în 9 decembrie la ceainăria SAKURA din str. Moșilor nr. 48 unde au participat 26 de persoane în majoritate RTT dar și români care au asistat și au dezbătut tema: „Cum poate fi promovată cultura unei etnii într-un spațiu majoritar străin”. Metodele utilizate:

1. Prezentarea culturii japoneze prin ce are mai specific și mai atractiv. Au fost valorizate legendele despre samurai, arta servirii ceaiului ca metodă de relaxare și de dialog.
2. Dezbateri
3. Împărtășirea unui meșteșug tradițional: origami (arta confecționării de figurine din hârtie colorată).

Invitat special: Kawai Katsutaro, fondatorul Cercului: „Prietenii Japoniei”.

Activitatea nr. 2. Conferința: „Migrație și drepturile omului”

A fost realizată la sala festivă a Inspectoratului Școlar Județean Cluj cu 43 de participanți în majoritate RTT, reprezentanți ai instituțiilor publice, reprezentanți ai ONG-urilor din domeniu și ai mediului academic cu preocupări în domeniul migrației.

Metodele utilizate:

1. Prezentarea proiectului „România interculturală” și a proiectului: „Asistență pentru RTT”, proiecte derulate la nivel național prin Fondul de Integrare al resortisanților din Țările Terțe în care LADO filiala Cluj este partener local.
2. Prezentarea și dezbateri coceptului de interculturalitate:
3. Informarea și dialogul.
4. Identificarea unor soluții la problemele ridicate de către meditorii interculturali.

Conferința a dezbătut tema inerculturalității în Clujul multicultural subliniindu-se faptul că pe lângă etniile tradiționale de români, maghiari, germani, evrei, romi, începând cu anii 1970 au început să vină la Cluj studenți din țările arabe și din continentul african iar în ultimi ani din America Latină, din SUA, din China, Japonia și Coreea de sud. Clujul este astăzi un mozaic de culturi și de aceea el este cu atât mai bogat. O intervenție deosebit de interesantă în cadrul Conferinței a adus-o Imamul comunități palestiniene care a reliefat faptul că apare în percepția publică sintagma, extrem de greșită, aceea că a fi musulman este egal cu a fi terorist. Imamul a adus argumente solide în decostruirea acestei sintagme, subliniindu-se faptul că valorile coranului sunt valori pacifiste și valori morale universal valabile, regăsite și în drepturile fundamentale ale omului.

Conferința a abordat și probleme concrete ale studenților RTT confrunțați cu returnarea voluntară din cauza repetării anului de studii. O intervenție deosebit de fundamentată și de argumentată a adus-o domnul Lucian Mureșan, reprezentantul Serviciului pentru

Imigrări al Județului Cluj privind principiile Convenției Europene cu privire la șederea pentru studii, în sensul că aceasta nu poate fi prelungită nejustificat de mult și că facultățile trebuie să impună standarde de performanță studenților și să îi informeze cu privire la aceste standarde. LADO filiala Cluj își exprimă părerea că în acest caz e nevoie de o mai bună informare a studenților asupra consecințelor repetării anilor de studii atât de către facultăți dar și de către Serviciile de Imigrări ale județelor în care acești studenți își au reședința.

Doamna Directoare a Casei de Asigurări de Sănătate Cluj, Emilia Groza, a prezentat informații importante despre asigurările de sănătate în cazul străinilor și a propus o colaborare cu Serviciul de Imigrări al Județului Cluj pentru identificarea celor mai eficiente mijloace de informare a străinilor cu privire la serviciile de sănătate și la obligațiile străinilor în acest domeniu.

Invitați speciali:

Domnul Lucian Mureșan, Serviciul pentru Imigrări al Județului Cluj,
Doamna Emilia Groza, Directoarea Casei de Asigurări de Sănătate Cluj,
Doctor Hammad Gazi, Asociația Culturală Româno-Arabă Ierusalim,
Emir Majbar, comunitatea studenților tunisieni și marocani.

Activitatea nr. 3. Sceneta KARLINCHEN

S-a desfășurat în 9 decembrie la Sala festivă a Colegiului Național „George Coșbuc”, cu 46 de participanți (fără elevi și învățătoare). Sceneta despre discriminare a fost jucată de elevii clasei a 4-a. Elevilor li s-au decernat diplome din partea LADO filiala Cluj, au primit cadouri și îmbrățișări. Părinților li s-au prezentat cele două programe din domeniul migrației desfășurate la Cluj și li s-a făcut cunoștință cu membrii ai comunităților de RTT prezenți la spectacolul elevilor. La un ceai, românii și imigranții au putut vorbi despre discriminare și despre efectele pozitive ale dialogului și ale informării reciproce.

Metoda utilizată:

1. Spectacolul realizat de copii despre discriminare a fost utilizat ca instrument eficient de schimbare a atitudinilor adulților cu privire la consecințele discriminării și a avut un rol de formare privind semnificația drepturilor omului pentru elevi.

Invitați speciali: Lucia Cojocar, președinta Sindicatului Liber al Învățămintului Preuniversitar.

Activitatea nr. 4. Proiecție de film „America abracadabra”

Proiecția de film arab: „America abracadabra”, director de producție Mihai Fătu, a avut loc în 9 decembrie la Casa de Cultură a Studenților cu 22 de participanți. Filmul vorbește despre peregrinările hazlii-dramatice ale unui grup de egipteni care visează să ajungă în America, dar împrejurările îi obligă să rămână în România.

Metoda utilizată:

1. Utilizarea spectacolului de film pentru a modifica atitudini, atât la majoritarii români cât și la imigranții non-UE privind problemele migrației.
2. Dezbateră privind drama persoanelor care sunt lipsite de dreptul de a călători liber și de alte drepturi fundamentale.

Invitat special: Aly Elbarak, cetățean egiptean.

Activitatea nr. 5. Seminarul: „The European Charter of Fundamental Rights, the European Court of Justice and its use by NGOs”

Activitatea s-a desfășurat sâmbătă, 10 decembrie 2011 la Sala de sticlă a Primăriei municipiului Cluj-Napoca și a întrunit 23 de participanți. Seminarul s-a realizat ca parte a proiectului: „Strengthening Romanian civil society`s capacity to advocate at European level”. Reprezentanți ai unor ONG-uri din Cluj-Napoca, București și Timișoara au dezbătut tema drepturilor omului din perspectiva Curții Europene și din perspectiva felului în care ONG-urile din România pot promova aceste drepturi, mai ales în domeniul migrației. Evenimentul a fost organizat de European Alternatives Cluj-Napoca, partener în cadrul Festivalului Migrație și Drepturile Omului.

Metodele folosite:

1. Informarea, dezbateră, dialogul între experți, practicanți și beneficiari.

Invitați speciali:

Rosen Dimov (FLARE Network)

Nataliya Nikolova (ECOSOC)

Activitatea nr. 6. Proiecția de film arab: „The Message”

Activitatea s-a desfășurat sâmbătă, 10 decembrie 2011, la Casa de cultură a studenților, sala 22, cu 18 participanți.

Metoda utilizată:

1. Utilizarea spectacolului de film pentru a modifica atitudini, atât la majoritarii români cât și la imigranții non-UE privind problemele migrației.
2. Dezbateră privind drepturile fundamentale ale omului cu accent pe drepturile femeii în cultura arabă.

Invitat special: Emir Majbar, lider al studenților tunisieni și marocani.

Activitatea nr. 7. World Caffe „Eu, migrant în România”

Activitatea s-a desfășurat la Casa de cultură a studenților, sala 22 în 11 decembrie 2011 cu 20 participanți.

Metodele utilizate:

1. Exerciții interactive pe teme precum: integrarea socială, profesională și culturală a migranților.
2. Prezentarea problemelor și dezbateră.

Moderator: Alice Fărcaș

Invitat special: Gabriella Purja, fost-vicepreședinte a Curții de Apel Cluj

Activitatea nr. 8. Atelier interactiv: Căsuța din Hașdeu

Activitatea s-a desfășurat la Casa de cultură a studenților, sala 22 în 11 decembrie 2011 cu 10 participanți.

Metodele utilizate:

3. Exerciții interactive pe teme precum: toleranță, prejudecăți, comportament față de migranți.
4. Prezentarea temelor și dezbateră.

Moderator: Oana Banu

Invitat special: Gabriella Purja, fost-vicepreședinte a Curții de Apel Cluj

Activitatea nr. 9. Seară interculturală cu dans, muzică și mâncăruri tradiționale

Activitatea s-a desfășurat în 11 decembrie la Pub-ul Agronomiei, cu minim 84 participanți.

„Seara interculturală” a umplut până la refuz Pub-ul Agronomiei, o locație retro, amenajată cu gust. A fost seara tinerilor din 12 țări care au adus cu ei, dansuri tradiționale, cântece melancolice din vatra strămoșească, aromele mâncărilor din copilărie și uriașul tort multicultural, realizat de generosul ecuadorian Alex Jacho. E greu de descris fețele pline de uimire, de fascinație, de bucurie.

Au fost prezentate dansuri arabe, cântece din Republica Moldova, dansuri din Peru și Ecuador, preparate culinare din 12 țări.

Metodele utilizate:

1. Utilizarea mijloacelor de artă, inclusiv culinară, pentru apropierea între culturi foarte diferite.
2. Activitățile distractive ca instrumente de dialog, apropiere, creare de prietenii și relații care ajută la integrarea socială, culturală și profesională.
3. Model de asociere pentru realizarea unui obiectiv cu beneficii majore pentru participanți (festivalul). Pașii pentru construirea acestui model pot fi utilizați în construirea unei asociații umbrelă a migranților RTT care să acționeze la nivel național și care să reprezinte interesele organizațiilor locale.
4. Colaborare între persoane de etni foarte diferite, cu valori foarte diferite care lucrează pe același obiectiv.

Invitați speciali: Emir Majbar, Stefan Cretu, Tania Cretu, Victor Binzari Alex Jacho, Aly Elbark, Raluca Elbark.